

Fraude met buitenlandse rechtspersonen

Willy Debets

ISBN 9789464925340

© 2023 November - Willy Debets (WD Training en Advies)

Auteur : Willy Debets

Cover : Willy Debets

Druk : Brave New Books

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Inhoudsopgave

1.	Buitenlandse rechtspersonen	7
1.1	Misbruik buitenlandse rechtspersonen	9
1.2	Ontwijken hoofdelijke aansprakelijkheid	9
1.3	Behalen financieel voordeel.....	17
1.4	Belemmeren opsporingsonderzoek	32
1.5	Rol bemiddelaars	33
1.6	Onderzoek politie Amsterdam 1993/1994	34
1.7	Welk rechtsstelsel (tot 1-1-1998)?	34
1.8	Incorporatiestelsel	35
1.9	Standpunt belastingdienst	35
1.10	Standpunt Kamers van Koophandel	35
1.11	Antecedentenonderzoek te Nederland	36
1.12	Aansprakelijkheid	36
1.13	Registratie (oud)	50
1.14	Registratie (nieuw) tot 1-1-1998	50
1.15	Deponeren jaarstukken in Nederland	51
1.16	Ontbinding door rechtbank	54
2.	Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen	55
2.1	Inschrijving handelsregister	56
2.2	Vermelden naam.....	57
2.3	Kapitaal	58
2.4	Eigen vermogen	58
2.5	Boekhoudplicht/jaarstukken	58
2.6	Wet Bestuurders Aansprakelijkheid	59
2.7	Wijzigingen Wetboek van Strafrecht en Wet Economische Delicten	59
2.8	Faillissement	59
2.9	Ontbinding.....	62
2.10	Arrest Hof van Justitie 2003.....	63
3.	Duitsland (ondernemingsvormen)	64
3.1	Algemeen	64
3.2	Handelsregister	65
3.3	Einzelkaufmann (eenmanszaak)	65
3.4	Gesellschaft Bürgerlichen Rechts (maatschap)	65
3.5	Offene Handelsgesellschaft (VOF)	66
3.6	Kommanditgesellschaft (commanditaire vennootschap)	66
3.7	Reederei (rederij)	66
3.8	BGB-Verein (vereniging).....	67
3.9	Stiftung (stichting)	67

4.	Aktien Gesellschaft (Naamloze Vennootschap)	68
4.1	Inschrijving	68
4.2	Vermelden naam.....	69
4.3	Deponeren jaarstukken.....	69
4.4	Ontbinding.....	69
4.5	Onbehoorlijk bestuur.....	69
4.6	Toepasbare wetsartikelen Duitse wetboeken	69
5.	Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH)	70
5.1	Oprichting.....	70
5.2	Bestuur.....	70
5.3	Inschrijving	70
5.4	Voeren naam GmbH.....	71
5.5	Deponeren jaarstukken.....	71
5.6	Ontbinding.....	71
5.7	Onbehoorlijk bestuur.....	72
5.8	Toepasbare wetsartikelen Duitse Wetboeken.....	72
5.9	Informatiebronnen.....	73
6.	Amerikaanse Corporations	74
6.1	Voordelen.....	74
6.2	Valse naam	74
6.3	Oprichting.....	75
6.4	Bijeenkomen oprichters	75
6.5	Vaststellen statuten.....	75
6.6	Plaatsen handtekeningen	76
6.7	Registratieadres	76
6.8	Betaling registratierecht	76
6.9	Registratie statuten	76
6.10	Federaal werkgeversidentificatienummer	78
6.11	Opening bankrekening.....	78
6.12	Aangifte belastingdienst.....	78
6.13	Controle	78
6.14	Situatie Nederland	79
6.15	Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen	79
6.16	Inschrijving	80
6.17	Onderzoek Van Velzen.....	80
6.18	Faillissementen en ontbinding	81
7.	Engelse Limiteds	82
7.1	Oprichting.....	83
7.2	Kapitaal	83
7.3	Form. 288/287.....	84
7.4	Inschrijving in Nederland	84
7.5	Annual Return.....	86

7.6	Ontbinding.....	86
7.7	Vervolging.....	86
7.8	S.F.O.....	87
7.9	Faillissement.....	87
7.10	Ontbinding.....	87
7.11	Certificate of good standing.....	87
7.12	Texelse Visser-Arrest.....	87
7.13	Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen.....	88
7.14	Adressen voor informatie.....	89
	Over de auteur.....	91

1. Buitenlandse rechtspersonen

Heden ten dage worden fraudeonderzoeken gekenmerkt door complexe structuren, grootschaligheid en internationale verwevenheid. De slachtoffers wonen in land A en B, de fraude is opgezet vanuit land C en D, de bankrekeningen bevinden zich in land E en de betrokken (bestuurders)vennootschappen zijn verspreid over de gehele wereld. Zie hier, het hele probleem in een notendop. Internationaal wordt fraudebestrijding daarom steeds vaker in één adem genoemd met de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. Er is sprake van goed gestroomlijnde misdaadorganisaties die internationaal opereren, waarbij de verdiensten uit land A worden “witgewassen” in land B. Een groot deel van de criminele activiteiten moet daarom worden aangeduid als “grensoverschrijdend”. Vaak blijkt dat in meer dan één land strafbare feiten zijn gepleegd.

In Nederland waren er in 2007 al enkele honderden maffia-achtige criminele organisaties werkzaam. Dit is in de jaren daarna niet veranderd. Uit onderzoek van de Dienst Informatieorganisatie (DLIO) van de Nationale Politie in 2017 ¹ blijkt een toename van criminele samenwerkingsverbanden. De criminele verschijnselen die centraal staan in dit rapport kunnen geordend worden vanuit drie invalshoeken: criminele hoofdactiviteiten, criminele werkwijzen en criminele samenwerkingsverbanden.

Nederlandse drugscriminelen zijn als kopers en verkopers van cocaïne actief in Europa (onder andere in Nederland, Spanje, Portugal, België en het Verenigd Koninkrijk) en in Zuid Amerika (onder andere in Colombia, Brazilië, Panama en de Dominicaanse Republiek). Daarnaast fungeren Nederlandse criminelen als contactpersoon tussen Zuid-Amerikaanse leveranciers en afnemers op het Europese vasteland en in het Verenigd Koninkrijk. Omdat een groot deel van de cocaïne die via Nederland wordt aangevoerd bestemd is voor de Europese markt, worden in Nederland geregeld buitenlandse drugscriminelen gesignaleerd. Het gaat daarbij onder meer om criminelen uit Oost-Europa en maffialeden uit Italië. De huidige criminele samenwerking wordt niet meer bepaald door traditionele hiërarchische verhoudingen, maar door de vraag welke specialisten of personen op sleutelposities nodig zijn om de smokkel succesvol te laten verlopen. Uit het onderzoek blijkt dat financiële dienstverleners een belangrijke rol spelen. Deze dienstverleners zoals notarissen, advocaten, accountants en fiscalisten, zijn deskundig in het bedenken van (complexe) fiscale of juridische constructies die eigendomsverhoudingen kunnen verhullen. Daarbij worden vaak buitenlandse rechtspersonen en bankrekeningen gebruikt. De Nederlandse opsporingsambtenaar wordt daarom niet alleen geconfronteerd met deze deskundige tegenstanders, maar ook met andere wetgeving, gewoontes, talen, maar vooral ook

¹ Rapport Nationaal dreigingsbeeld 2017; georganiseerde criminaliteit.

andere samenwerking- en ondernemingsvormen.² Gebruikelijke afschermingsmethoden die nog steeds veelvuldig worden toegepast, zijn het gebruik van (nep)bedrijven – al dan niet over de grens – en het gebruik van katvangers. De bedrijven worden gebruikt om de handel in cocaïne en witwassen van vermogen te versluieren, de katvangers om bedrijven op naam te zetten. Behalve als afscherming van criminele activiteiten worden dekmantelbedrijven gebruikt om illegale opbrengsten wit te wassen. Een bekende manier is het mengen van crimineel geld met de inkomsten uit reguliere bedrijfsvoering. Er is waarschijnlijk geen enkele criminele activiteit waarbij op zo'n uitgebreide schaal sprake is van verweving als bij witwassen. De voorbeelden ervan zijn legio: het bezit van of de zeggenschap over bedrijven die als dekmantel kunnen fungeren, het vermengen van crimineel geld met de legale omzet van een bedrijf, investeringen in vastgoed, het gebruiken van talrijke soorten legale facilitators voor transacties en constructies, het sponsoren van sportclubs, donaties aan geloofsgemeenschappen, et cetera. Dit is een ondermijning van de Nederlandse rechtsstaat. De gevolgen hiervan zijn gigantisch en bedragen vele miljoenen en in enkele gevallen zelfs enkele miljarden.

Enige voorbeelden van fraudezaken waarbij in de meeste gevallen buitenlandse rechtspersonen zijn gebruikt.

Fraudezaken 2012 - 2019

Naam	Soort fraude	Bedrag
Woningcorporatie Vestia	Verduistering geld werkgever	€ 2 miljard
Ecowood	Oplichting, valsheid, witwassen	€ 6,5 miljoen
PostNL	Postzegelfraude	€ 2,6 miljoen
Green Horizon / Robinahout	Beleggingsfraude	€ 64.000.-
Groen Invest	Beleggingsfraude	€ 2,5 miljoen
Quality Investment	Beleggingsfraude	€ 200 miljoen
Easy Life	Oplichting, valsheid, witwassen	€ 9 miljoen
Bioscoopconcern Pathé	CEO-fraude	€ 19 miljoen
Dim Holland / Weststate	Oplichting obligatiefondsen	€ 24 miljoen
New World Products	Beleggingsfraude	€ 1,5 miljoen
Centurion	Beleggingsfraude	€ 21 miljoen

² Debets, W, 2023; Zeggenschap criminelen binnen ondernemingen.

Fraudezaken 2020 - 2022

Naam	Soort fraude	Bedrag
Fraudehulpdesk	Fraudemeldingen	€ 20 miljoen
RTL Z en RTL Nieuws	Oplichting met coronasteun	€ miljoenen
Autohandelaar	Leaseauto's en BTW	€ 6 miljoen
Zaak Zevenblad	Beleggingsfraude	€ 4 miljoen
Binnen Geloofsgemeenschap	Beleggingsfraude	€ 8 miljoen
56 jarige man Overijssel	Beleggingsfraude	€ 2 miljoen
70 jarige man vanuit Aruba	Oplichting, valsheid, witwassen	€ 1,3 miljoen
Stichting Loterijverlies	Verduistering, witwassen	€ 2,8 miljoen
Notaris Frank Oranje	Oplichting obligatiefondsen	€ 10 miljoen
Zaak Cayenne	Beleggingsfraude	€ 31 miljoen
58 jarige man	Verduistering en witwassen	€ 2 miljoen

1.1 Misbruik buitenlandse rechtspersonen

Om allerlei redenen kunnen Nederlandse ondernemingen worden gedreven in de vorm van buitenlandse rechtspersonen. Bij rechercheonderzoeken komt steeds meer naar boven dat het doel van het misbruik maken met buitenlandse vennootschappen driedelig is, te weten:

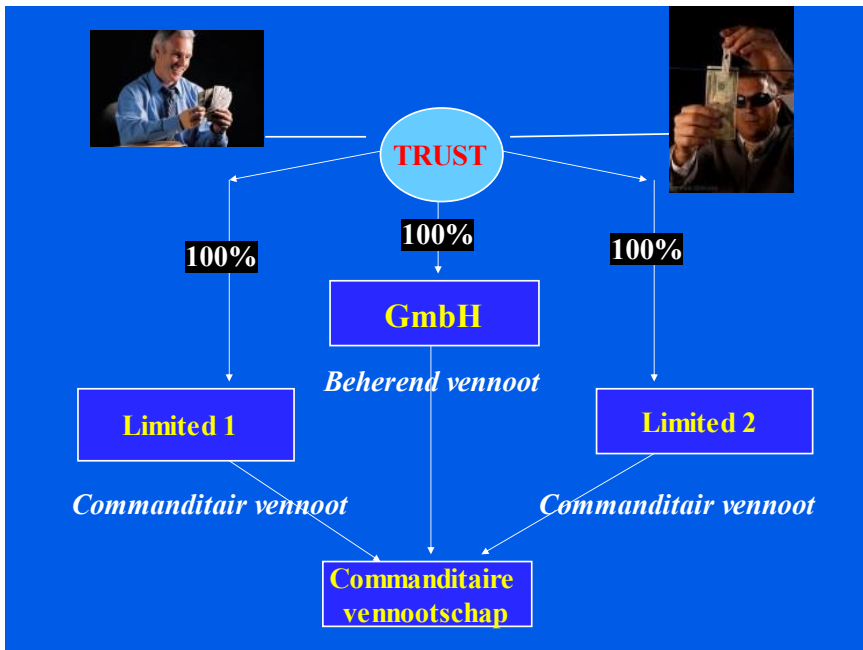
- het ontwijken van de hoofdelijke aansprakelijkheid
- het behalen van financieel voordeel
- het belemmeren van het opsporingsonderzoek.

1.2 Ontwijken hoofdelijke aansprakelijkheid

Sommige personen willen niet aangewezen worden als de enige echte directeur, eigenaar of aandeelhouder van een buitenlandse vennootschap. Dit kan te maken hebben met het ontwijken van de hoofdelijke aansprakelijkheid, zoals de betaling van premies belastingen en sociale verzekeringen. Dit ontwijken van de hoofdelijke aansprakelijkheid doet men dan bijvoorbeeld door:

- gebruik valse naam/adres;
- opwerpen rookgordijn (bv Limiteds als vennoten in v.o.f. of c.v.);
- gebruik stroman/beheerder (bij problemen verwijzen naar hoofdkantoor in buitenland);

- gebruik andere jurisdictie, rechtsstelsel, taal en gewoontes;
- het opnemen van regels in oprichtingsakten, dat de bestuurders **niet** hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de handelingen die namens de vennootschap zijn gedaan.

Limiteds en een GmbH als vennoten in een Nederlandse CV.

Enkele voorbeelden van ontwijking (hoofdelijke)aansprakelijkheid :

- **Rechtbank Den Haag, 12 Oktober 2023, ECLI:NL:RBDHA:2023:15352.**

Onderzoek Taxus. Veroordening tot 8 jaar gevangenisstraf voor het witwassen van geld, auto's, panden en horloges, valsheid in geschrift, deelneming aan een criminele witwasorganisatie en medeplichtigheid aan mishandeling met voorbedachten rade. Het openbaar ministerie had een gevangenisstraf van 6 jaar geëist. Overwegingen ten aanzien van Encrochat- en SkyECC-gerelateerde verweren. In deze zaak hebben de verdachten diverse binnen- en buitenlandse vennootschappen gebruikt ter afscherming waaronder uit Duitsland en Spanje.

- **Gerechtshof Amsterdam, 19 Juni 2023, ECLI:NL:GHAMS:2023:1402**

Veroordening voor deelname aan een criminele organisatie die tot oogmerk had het plegen van gewoontewitwassen en het zich schuldig maken aan het medeplegen van gewoontewitwassen. Hier is gebruik gemaakt van katvangers die als bestuurder optraden van de vennootschappen.